

“Sense qualitat no hi ha una bona fira”

Aquesta setmana se celebra la setena Fira de Teatre de Manacor, un excel·lent aparador on es donen cita el bo i millor del teatre balear però també companyies procedents del Principat, el País Valencià i Madrid. El seu director, Tomeu Amengual, explica el secret de l'èxit d'aquesta petita gran fira que aposta per la professionalització, la qualitat i el risc.

Art i negoci. En una fira de teatre es barregen dos dels conceptes més antics del món. Dos conceptes que sembla molt difícil que arriben a un punt d'entesa i a un pacte de no agressió. Les tretze fires de teatre que cada any se celebren a tot l'estat espanyol mobilitzen més de mil programadors, exhibeixen més de tres-cents espectacles i tenen un pressupost aproximat de dos milions i mig d'euros. Amb aquestes dades, és fàcil pensar que el teatre té un futur esperançador, però també és necessari considerar-les com un estímul.

La Fira de Teatre de Manacor, que enguany se celebra del 8 al 13 d'octubre, exemplifica com un projecte cultural pot aconseguir la dinamització del seu entorn i l'intercanvi efectiu amb altres projectes. Per al seu director, Tomeu Amengual, la professionalitat, la qualitat i la programació de muntatges arriscats i innovadors són les claus de l'èxit d'aquesta petita gran fira. “La Fira de Teatre de Manacor –explica Amengual– va néixer el 1996 com una necessitat de fomentar el teatre de les Illes Balears i de col·laborar amb el Projecte Alcover, que en aquells moments s'alimentava de la Mostra de Teatre d'Alcoi i de la Fira de Teatre de Tàrraga bàsicament. Així, vàrem pensar que era necessari que hi hagués una mostra de teatre a les Illes.”

Però no solament va sorgir per donar suport a la realitat de les Illes Balears, sinó també com una plataforma perquè la resta del territori catalanoparlant coneguera el teatre i les possibilitats d'aquesta petita parcel·la de terra tan propera i de vegades tan llunyana. En aquest sentit, Tomeu Amengual està satisfet amb els resultats: “Ésser una illa té un component ultramar de vegades

difícil de superar, tant per als illencs com per als qui vénen de la Península. Per tant, la Fira de Teatre de Manacor neix com a resposta a una necessitat –impulsar el teatre balear– i com a nou repte –crear una inquietud vers aquest teatre en altres territoris, sobretot del nostre àmbit lingüístic–. Afortunadament, crec que ho hem aconseguit.”

Però, com s'aconsegueix això? “Un dels objectius principals que ens plantejarem quan començarem amb el projecte –explica el director– va ser que havíem d'apostar per la professionalització del teatre balear i, òbviament, no era possible sense tenir en compte els altres territoris de parla catalana, ja que les Illes són un entorn petit que tenen com a mercat natural Catalunya i el País Valencià. Un dels trets més gratificants és, per tant, aconseguir la professionalització del teatre balear, que sigui un producte atractiu per a altres llocs, oferint muntatges i textos de qualitat que responguin a les expectatives, que siguin competitius.”

Aquesta professionalització de la qual parla Tomeu Amengual té una demostració a la Fira de Manacor amb una destinació prou important del pressupost vers les companyies, que reben el 100% del seu caixet, un fet infreqüent en la resta del circuit. Aquesta cura per les companyies expressa, segons el seu director, la consciència que una fira de teatre és el lloc ideal per a comprar i vendre espectacles, amb la qual cosa és imprescindible reunir programadors i companyies que formen el mercat de l'art, i oferir una bona programació i organització.

Enguany s'exhibeixen a Manacor més de vint d'espectacles de companyies procedents tant de les Balears com del

Principat, el País Valencià o Madrid, amb espectacles com *Fedra*, de Bitò Produccions, que obrirà la fira, *Estimada Marta*, un text de Miquel Martí i Pol, o *L'hostalera*, de Carlo Goldoni, recuperada als escenaris per la Companyia Teatre Micalet de València.

Els objectius inicials, doncs, s'han complert. Des de fa set anys, la Fira de Teatre de Manacor és l'aparador del teatre que es fa a les Illes, que ha experimentat una important evolució en els darrers vint anys. Aquesta evolució s'ha pogut desvetllar els últims sis o set anys, quan s'han multiplicat per 10 les manifestacions teatrals, gràcies al suport de les institucions il·lenques, comunitàries i municipals.

Encara que per a Amengual la Fira de Teatre no ha estat l'únic punt de partida, sí que és ben cert que ha estat una demostració que a les Illes hi havia bon teatre i un nucli important de professionals que s'hi dedicaven. Per tant, ha rebut una resposta positiva dels programadors de la resta de l'àmbit lingüístic català. "Com a fira, és evident que el seu esperit d'intercanvi és molt positiu per a les companyies i propostes que s'hi desenvolupen; com a fira de teatre és evident que aquest intercanvi és prou enriquidor per a tots." Per al director de la Fira de Teatre de Manacor és precisament aquesta conclusió un dels principals motors per a continuar amb la seua tasca de promoció del teatre balear.

Aquesta tasca, però, té un criteri de treball fonamental: la qualitat. "Sense dubte, aquest és el criteri artístic per a triar els muntatges, encara que no és l'únic: es valora molt la diversitat dels espectacles i el risc artístic. Les noves propostes, professionals i arriscades, sempre són benvingudes. Afortunadament, el teatre, i sobretot el teatre en català, viu un moment excepcional, amb interessants interrelacions entre les tres fires (Tàrraga, Alcoi i Manacor), o sigui que no és difícil establir un programa de qualitat, atractiu i amb projecció."

Amengual destaca aquesta interrelació entre les fires com a fet determinant per a establir una mena de sana competència que ha augmentat considerablement la qualitat en l'àmbit teatral de les tres comunitats. "Les fires –diu Tomeu Amen-

SAMUEL DOMÍNGO

Tomeu Amengual, director de la Fira de Teatre de Manacor.

gual– són molt actives i contribueixen cada vegada més a reviscolar el mercat i a presentar nous autors, noves companyies, etc. Malgrat tot, considero que per al futur és fonamental estudiar noves fórmules per augmentar els espectadors,

per crear nous i fidels espectadors.

Aquestes fórmules passen inevitablement pel teatre escolar i infantil."

Quant al teatre en català, el director de la Fira de Manacor considera interessant que el teatre es promoció mitjançant premis a nous autors, que vegem les seues obres publicades i amb la possibilitat de ser interpretades. És el cas, per exemple, del guanyador del XXIX Premi de Teatre "Ciutat d'Alcoi", Gerard Vázquez, que enguany ha pogut gaudir dins de la Mostra de Teatre d'Alcoi de la representació de la seua obra *El somriure del guanyador* amb la companyia catalana Magma.

Amb un pressupost de 120.000 euros i organitzada per la Fundació Pública de Teatre Municipal de Manacor i el patrocini de l'Ajuntament de la ciutat i del Consell de Mallorca, la Fira de Manacor espera superar en aquesta edició els 40 programadors i més de 5.000 espectadors de la passada mostra. Una xifra molt important tenint en compte la població de les Illes.

Mayte Pérez

Programació de la VII Fira de Manacor

Dia	Companyia	Espectacle	Procedència
8	Bitò Produccions	<i>Fedra</i>	Catalunya
9	Mal Pelo	<i>Atrás los ojos</i>	Catalunya
9	Teatro Meridional	<i>Miguel Hernández</i>	Madrid
10	Teatre de què	<i>Estimada Marta</i>	Mallorca
10	Au ments	<i>Voice Void</i>	Mallorca
10	Rafel Oliver Produccions	<i>Somni d'una nit d'estiu</i>	Mallorca
11	Teatres Públics Illes Balears	<i>Les aventures d'en Tres i mig</i>	Illes Balears
11	La Lluna de Teatre	<i>Els danys del tabac</i>	Mallorca
11	Fundació Teatre Principal Palma	<i>Història [es]</i>	Mallorca
11	Companyia Teatre Micalet	<i>L'hostalera</i>	País Valencià
11	Wonderbrass	<i>Divertinaje</i>	Mallorca
12	Nats Nus	<i>Tubs</i>	Catalunya
12	Elàstic Nou	<i>Cartes d'amor</i>	Mallorca
12	L'enfilall teatre	<i>S'equivoca de porta</i>	Mallorca
12	Germinal Produccions	<i>L'enfonsament del Titànic</i>	Illes Balears
12	Companyia Teatre Lliure	<i>Després de l'assaig</i>	Catalunya
12	Lisboa Z. Cafè i Ramon Simó	<i>Almanac</i>	Catalunya
13	Cucorba	<i>25 anys. Antologia</i>	Mallorca
13	Teatre de la Sargantana	<i>Històries de la botiga encantada</i>	Mallorca
13	La perla 29 - Sala Beckett	<i>Els ulls de l'etern germà</i>	Catalunya
13	La Hakata	<i>Músiques del "Commos"</i>	Mallorca

Més informació a www.teatremanacor.com